

POSTANOWIENIE

Dnia 31 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Iwona Siuta

Sędziowie: SO Violetta Osińska

SO Zbigniew Ciechanowicz (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2015 r. w Szczecinie na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...). S. z siedzibą w G.

przeciwko S. G. (1)

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim z dnia 17 października 2014 r. w sprawie o sygn. akt I C 1302/14.

postanawia:

- zmienić pkt II zaskarżonego postanowienia w ten sposób, że zwrócić powodowi(...) S. z siedzibą w G. kwotę 107 (sto siedem) złotych i 50 (pięćdziesiąt) groszy tytułem połowy uiszczonej opłaty od pozwu,
- zasądzić od pozwanego S. G. (2) na rzecz powoda (...) S. z siedzibą w G. kwotę 90 (dziewięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 17 października 2014 r. Sąd Rejonowy w Stargardzie Szczecińskim w pkt. I umorzył postępowanie w sprawie oraz w pkt. II oddalił wniosek powódki o zwrot opłaty od pozwu.

Uzasadniając pkt II postanowienia Sąd Rejonowy przyjął, że w świetle odrębności elektronicznego postępowania upominawczego i wydania nakazu zapłaty sprawa została skierowana na posiedzenie w rozumieniu art.(...) roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. (...)). Na posiedzeniu tym doszło do rozpoznania pozwu i podjęcia merytorycznej decyzji w sprawie – wydania orzeczenia w postaci nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym. W ocenie Sądu Rejonowego brak zatem podstaw do zwrotu uiszczonej przez powódkę opłaty od pozwu.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód i zaskarżając je w części tj. w pkt. II wniósł o jego zmianę poprzez uwzględnienie wniosku o zwrot połowy opłaty od pozwu. Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu zażalenia powód zauważył, że cofnął on powództwo pismem wniesionym w dniu 28 lipca 2014 r., Sąd I instancji nie wyznaczył terminu rozprawy w niniejszej sprawie, zatem winien zwrócić powodowi połowę opłaty od

pozwu na podstawie art. (...) ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Zdaniem skarżącego w przepisie tym chodzi o posiedzenie przeznaczone na rozprawę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione.

W myśl art. 79 ust. 1 pkt 3 ppkt a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, sąd z urzędu zwraca stronie połowę uiszczonej opłaty od pisma cofniętego przed rozpoczęciem posiedzenia, na które sprawa została skierowana.

Czynności związane ze zwrotem opłaty mają charakter wykonawczy, nie mogą więc wkraczać w sferę rozpoznawczą i weryfikować wydanych tam prawomocnych orzeczeń, od istnienia których uzależniony jest zwrot opłaty, przede wszystkim orzeczeń o zwrocie lub odrzuceniu pisma oraz o umorzeniu postępowania, a także orzeczeń uwzględniających środki odwoławcze.

Przez pojęcie „przed rozpoczęciem posiedzenia” należy rozumieć okres przed przejściem sądu do pierwszego stadium rozpoznania sprawy, którym co do zasady jest rozprawa (vide: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia (...) (...)). Jeżeli zatem powód przed wywołaniem jego sprawy złoży sądowi cofnięcie pozwu (ustnie lub pisemnie), to nabywa prawo do zwrotu połowy opłaty.

Tak samo Sąd Najwyższy wypowiedział się w postanowieniu z dnia (...) gdzie stwierdził, że przez "rozpoczęcie posiedzenia, na które sprawa została skierowana", powodujące w myśl art. (...) (...) (...). (obecnie: (...) (...)) sprekludowanie możliwości cofnięcia pozwu (pisma) uprawniającego do żądania (obecnie: z urzędu) zwrotu połowy uiszczanego od niego wpisu, należy rozumieć - przy rozpoznawaniu sprawy na rozprawie - moment wywołania sprawy. Bez znaczenia jest dalszy przebieg rozpoczętego w ten sposób posiedzenia, w szczególności fakt, że podlegało ono odroczeniu z powodu braku dowodu zawiadomienia strony o rozprawie (art.(...)).

Z kolei w uchwale z dnia (...) Sąd Najwyższy wskazał, że posiedzeniem, na które sprawa została skierowana, według art. 36 ust. 1 pkt 2a poprzednio obowiązującej ustawy z dnia(...)o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (...) (...)), jest pierwsze posiedzenie przeznaczone na rozprawę,(...)

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy (...)VI Wydział Cywilny wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Od nakazu pozwany wniósł skutecznie sprzeciw. W myśl art. 505³⁶ § 1 k.p.c. w razie prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty traci moc w całości, a sąd przekazuje sprawę do sądu według właściwości ogólnej.

Co prawda, elektroniczne postępowanie upominawcze, w którym rozpoznawana była niniejsza sprawa z natury rzeczy prowadzone jest na posiedzeniu niejawnym, a nie na rozprawie, jednakże na skutek utraty mocy przez nakaz zapłaty postępowanie wraca niejako do swojego początkowego etapu. Sąd, właściwości ogólnej, któremu sprawa została przekazana, wzywa następnie do uzupełnienia braków formalnych pozwu, a następnie w przypadku ich uzupełnienia, kieruje sprawę na rozprawę.

Taka sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie. Należy zauważyć, że powód uzupełnił braki formalne pozwu złożonego w elektronicznym postępowaniu upominawczym zgodnie z art. 505³⁷ k.p.c. Jednocześnie jednak powód cofnął pozew. Sąd Rejonowy umorzył wobec tego postępowanie. Podstawą umorzenia nie były jednak przesłanki zawarte w art. 505³⁷ k.p.c., lecz w art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 k.p.c. Sąd uzyskał przy tym zgodę pozwanego na cofnięcie pozwu w sytuacji braku zrzeczenia się roszczenia przez powoda.

W związku z tym uznać należało, że cofnięcie pozwu nastąpiło już na etapie rozpoznania sprawy w ramach postępowania zwykłego. Zaznaczyć również należy, że w sprawie nie został wyznaczony termin rozprawy, a więc siłą rzeczy sprawa nie została na rozprawę skierowana. Nie ulega więc wątpliwości, że cofnięcie pozwu w niniejszej sprawie nastąpiło jeszcze przed rozpoczęciem posiedzenia, na które sprawa została skierowana, co wypełnia przesłanki do

zwrócenia powodowi połowy uiszczonej opłaty od pozwu zgodnie z dyspozycją art. 79 ust. 1 pkt 3 ppkt a ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Za taką interpretacją przepisu art. 79 ust. 1 pkt 3 ppkt a przemawia również cel, jakiemu ma służyć przywołany przepis. Korzyści, jakie uzyskuje strona przez zwrot opłaty, nie mają związku z jej sytuacją materialną i są następstwem zachęty do ugodowego finalizowania sprawy oraz premiowania czynności dyspozytywnych prowadzących do usprawnienia i potanienia postępowania sądowego. Zaoszczędzenie kosztów postępowania w przypadku wczesnego zakończenia sprawy. Nie ulega wątpliwości, że z uwagi na to, iż przeprowadzenie postępowania w celu wydania nakazu zapłaty pociąga za sobą niższe koszty niż przeprowadzenie rozprawy, uzasadnionym jest zwrot połowy opłaty od pozwu cofniętego po posiedzeniu niejawnym a przed rozprawą.

Z tego też względu, Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w pkt. 1 sentencji.

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono w pkt. 2 sentencji postanowienia na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. na koszty te złożyła się opłata od zażalenia w kwocie 30 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 60 zł ustalone na podstawie § 12 ust. 2 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia (...)w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez (...)kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

(...)

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)